ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού		
ΤΜΗΜΑ	Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	**418**	**ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ**	**Η'**
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ		

ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ *σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων*	**ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**	**ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ**
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).	3	5

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ *γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων*	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Αγγλική για φοιτήτριες και φοιτητές ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/TME172/ https://www.youtube.com/channel/UCv-mkDNiHBpmGvU4zX6Mgpg?view_as=subscriber

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:

1. Να γνωρίζουν ουσιώδεις πληροφορίες για τον χώρο της Μέσης Ανατολής και τα κράτη που συγκαταλέγονται σε αυτή καθώς και της Ιστορίας του χώρου αυτού.
2. Να περιγράψουν την ιστορική εξέλιξη της πολιτικής και κοινωνικής συγκρότησης των κρατών της Μέσης Ανατολής των πολιτικών συστημάτων και καθεστώτων τους.
3. Να γνωρίζουν πως αναπτύχθηκε εις βάθος χρόνου η Εσωτερική και Εξωτερική Πολιτική των κρατών της περιοχής.
4. Να εξετάσουν τον ρόλο των κοσμοθεωρητικών και ιδεολογικών σχημάτων στην ανάπτυξη των Μεσανατολικών κρατών καθώς και το ρόλο της Γεωπολιτικής στην διαμόρφωση νέων και παλαιότερων ισορροπιών στον χώρο.
5. Να αξιολογήσουν την σημασία του Ισλάμ και άλλων θρησκειών στις Μεσανατολικές κοινωνίες και κράτη, στην πολιτική ζωή και εξωτερική πολιτική τους
6. Να εξηγήσουν πως λαμβάνονται οι αποφάσεις στην εξωτερική πολιτική των κρατών του χώρου και ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την λήψη αποφάσεων.
7. Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία για την οικονομική δομή των Μεσανατολικών κρατών και τον ρόλο της στον κοινωνικό και πολιτικό μετασχηματισμό τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

……

Άλλες…

…….

1. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
2. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
3. Κριτική ικανότητα που είναι απαραίτητη για Αυτόνομη όσο και ομαδική εργασία
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
5. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
6. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζονται όλες πολιτικές, ιδεολογικές, κοινωνικές, οικονομικές πολιτικές και διεθνοπολιτικές πτυχές των κρατών της Μέσης Ανατολής, στην ιστορική τους προοπτική, αλλά με ιδιαίτερη έμφαση στην περίοδο από το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου έως και σήμερα.

1. Περίοδος 1802 – 1912
2. Περίοδος 1912 – 1945
3. Περίοδος 1945 – 1960 - NATO/ CENTO/ Σύμφωνο Βαγδάτης - 1957-8 (Λίβανος/Συρία) - Αναβίωση του Ισλάμ – θρησκευτικά τάγματα -Περίοδος ύφεσης (détente)
4. Περίοδος 1960 – 1970
5. Περίοδος 1970 – 1980 - Άνοδος ακραίων ιδεολογικών και πολιτικών ρευμάτων - Οικονομική κατάσταση - Ο ρόλος των Ενεργειακών Πηγών
6. Περίοδος 1980 – 1991 - ΗΠΑ – Ισραήλ - Αναβίωση Ψυχρού Πολέμου - Τέλος Ψυχρού Πολέμου (1989-91) - Συστημική Αλλαγή - Πόλεμοι στον Περσικό - Παγκοσμιοποίηση
7. Μορφές πολιτειακών καθεστώτων και ειδικότερα η παραδοσιακή θεωρεία περί της "Χαλιφείας"
8. Ο Muhammad Ali και η δημιουργία του σύγχρονου αραβικού "κράτους"
9. Τα ιδεολογικά ρεύματα του Παναραβισμού, Πανισλαμισμού και Φιλελευθερισμού ως προπομπός των κοινωνικών εξελίξεων.
10. Ο Νασερισμός στις διάφορες εκφάνσεις του - Οι διαφορές του από τον Μπααθισμό
11. Μορφές μοναρχικών καθεστώτων (Κόλπος, Μαρόκο, Ιορδανία).
12. Αραβικού τύπου κοσμικά κράτη (Αίγυπτος, Ιράκ, Συρία, Λιβύη).
13. Τουρκία και Μέση Ανατολή μετά το 2011 - Αραβική Άνοιξη
14. Γεωπολιτικοί, Ιδεολογικοί και Θρησκευτικοί Αναπροσανατολισμοί στην Ευρύτερη Περιοχή

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ *Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.*	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ *Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές*	1. Χρήση Λογισμικού Παρουσιάσεων [Power Point] 2. Παρακολούθηση σχετικών ταινιών και ντοκιμαντέρ 3. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ειδικής πλατφόρμας μάθησης [e-class] όπου αναρτάται, σε εβδομαδιαία βάση, και χρησιμοποιείται υποστηρικτικό υλικό. Μέσω αυτής της διαδραστικής πλατφόρμας ο διδάσκων διαμοιράζει αρχεία, αναρτά εργασίες, παρέχει ανάδραση. 4. Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες. Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες μέσω e-mail, της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ *Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.* *Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.*	

Δραστηριότητα	***Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου***
Διαλέξεις	39
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	39
Συγγραφή Εργασίας	42
Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>***180***</td></tr></table>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ *Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης* *Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες* *Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.*	Κανονικοί φοιτητές: Γραπτές εξετάσεις στην ελληνική γλώσσα (50%) και εκπόνηση εργασίας 2.000-3.000 λέξεων (50%) Φοιτητές Erasmus: Συγγραφή εργασίας 2.000-3.000 λέξεων + γραπτές εξετάσεις στην αγγλική γλώσσα (50% του βαθμού έκαστη δραστηριότητα) Προσδιορίζεται σαφώς η βαρύτητα κάθε διαδικασίας αξιολόγησης στο syllabus του μαθήματος.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. *Goldschmidt Arthur Jr Boum Aomar, Ιστορία της Μέσης Ανατολής, εκδόσεις Επίκεντρο, Αθήνα 2016*
2. *Νομικού Χ.Α., Εισαγωγή στην Ιστορία των Αράβων, εκδόσεις Αλεξάνδρεια 1929*
3. *ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, Αραβικός Κόσμος και Ελληνισμός, Λευκωσία 1992*
4. *Μαξίμ Ροντενσόν, Ισλάμ και Καπιταλισμός, μετάφραση Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα 1980*
5. *Χάσαν Μπάνταουη, Εισαγωγή στην Ιστορία του Ισλαμικού Κόσμου, Θεσσαλονίκη 2003*
6. *Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως Τίτου Καράντζαλη και Δημοσθένους Μαρούδη, Οι Βασικές Αρχές του Ισλάμ, Αθήνα 1999*
7. *Ζιάκα Γρηγορίου, Ιστορία την Θρησκευμάτων, τ. Β΄ Τ6 Ισλάμ, Θεσσαλονίκη, 1998*
8. *ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, Ισλάμ. Θρησκεία και Πολιτεία, Θεσσαλονίκη 2003*
9. *Ζιάκα Αγγελική, Το σιιτικό Ισλάμ, Θεσσαλονίκη 2004*
10. *Σακκάς Γιάννης, Οι Άραβες στην νεότερη και σύγχρονη εποχή. Ιστορία και κοινωνία, Αθήνα 2008*
11. *Κούτσης Αλεξ., Μέση Ανατολή: Διεθνείς σχέσεις και πολιτική ανάπτυξη , τ. Α΄, Αθήνα 1992 (Ο δεύτερος δεν κυκλοφόρησε)*
12. *Πάτελος Κωνστ., Πολιτική Ιστορία του ισλαμικού χώρου, Αθήνα 1987*
13. *ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, Η πολιτική εξέλιξη του Ισλάμ, Αθήνα 2004*
14. *ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, Το σύγχρονο Ισλάμ. Η συνάντηση με την Δύση. Μια ιστορική και πολιτική προσέγγιση. Αθήνα 2006*
15. *Λούις Μπέρναρντ, Μέση Ανατολή, Αθήνα 1970*
16. *Ζεγκίνης Ευστρ., Η κατάργηση του Σουλτανάτου και της Χαλιφείας στην Τουρκία, Θεσσαλονίκη 2002*
17. *Βατικιώτης Π.Γ., Ισλάμ και Κράτος, Αθήνα 2000*
18. *HOURANI ALBERT, Ιστορία των αραβικών λαών, Αθήνα 1994*
19. *Νικολάου Κυρ. Θ. -Πατραγάς, Χαλιφεία και Ισλαμική διακυβέρνησις (Islamica Arabica et Turcica I) Αθήναι 2011*

Ξενόγλωση Βιβλιογραφία

1. *Lewis Bernard, The Middle East, Phoenix publ. London 2004*
2. *Kemp Geoffrey / Harkavy Robert, Strategic Geography and the changing Middle East, Carnegie Endowment, Washington 1997*
3. *Calvocoressi Peter, World Politics since 1945, Pearson Education, 2009*

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Mediterranean Politics, Southeast and Black Sea Studies, Middle Eastern Studies, Modern Greek Studies